

NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Wtorek, dnia 7 października 1913 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop.

Telefon № 253.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop.; ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1½ kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha. WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

Teatr Polski

Cegielniana 63
(DRAMAT I KOMEDJA)

Dziś wieczór.

Ks. Radziwiłł Panie Kochanku

Jutro wiecz.

KARPACCY GORALE

Opera i Operetka

Łódzka

ul. Konstantynowska № 16.

Dziś
wiecz.

ROZWÓDKA

Jutro
wiecz.

Cnotliwa Zuzanna

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.

Wtorek, 7 października 1913 r.

Dziś: Marka i Justyny.

Jutro: Pelagii i Brygidy.

Dola parjasów.

Spójrzmy na wysokie wielopiętrowe kamienice naszego miasta. Podwórza, wśród czterostronnych oficyn stanowią istną studnię, niedostępną dla słońca światła — to grób dla mieszkańców.

Jeden z wybitnych statystyków węgierskich Kőrösi stwierdził, że w Budapeszcie śmiertelność na tej samej ulicy jest większą po stronie zacienionej, niż słonecznej, a w tej samej dzielnicy i wśród lokatorów tej samej zamożności, tam, gdzie ulice są węższe.

Cóż mówić wobec tego o Łodzi, gdzie wogóle buduje się bez planu (jakkolwiek na zasadzie uzyskanego zatwierdzenia planów budowlanych).

Wprost w oczy rzuca się bijący brak najelementarniejszych zasad higieny i to w mieście przemysłowym, pełnym kurzu i dymu fabrycznego. Niema ludzi, niema właściwego

dozoru, by temu chciano zapobiedz i cośkolwiek uczynić, w celu zmniejszenia szerzących się epidemii chorób zakaźnych, w celu zmniejszenia wprost przerażającej swym ogromem śmiertelności.

Wszak wszyscy uważamy za czyn zbrodniczy skracanie życia człowieka. Czemuż zatem z całą usilnością nie staramy się piętnować obojętnego traktowania życia ludzkiego przez tych, do kogo to należy w naszym mieście.

Wspomniałem już o wielopiętrowych kamienicach, niby studnie wznoszonych od kilku lat w Łodzi. Szczęśliwy jest ten, kogo stać na opłacenie „wieloletniego” komornego i zamieszkania „od frontu” w lokalu z balkonem, z dopływem odrobiny powietrza i słońca. Lecz zajrzyjmy jednocześnie do suterenu tegoż samego domu, nawet do oficyn, a ujrzemy całą grozę bytu nieszczęśliwych parjasów, którzy, sami zarabiając mało, muszą siłą rzeczy zabijać siebie i swoje rodziny z powodu nieposzanowania największych praw człowieka do słońca i natury!

Właścicielowi posesji zależy na tem, aby ze swej nieruchomości wyciągnąć jaknajwiększy dochód — uposaża on więc swą kamienicę w ciemne, wilgotne, a mimo to i tak drogie sutereny, mury wyciąga jaknajwięcej w górę, byleby tylko jaknajwiększy dochód osiągnąć.

I nie nazwie go nigdy nikt mordercą tysiąca istnień, jak nie zaprotestuie również i społeczeństwo przeciwko zatwierdzeniu tego rodzaju planów budowlanych.

Pomijam już antihygieniczne urządzenia wewnętrzne mieszkań, sieni, podwórz i nieodłącznych z tem ubikacji.

Protokoły komisji sanitarnych aż zbyt widocznie mówią o karygodnym

lenistwie i niedbalstwie swych członków.

Cóż dziwnego zatem, że człowiek czterdziestoletni, zmuszony zamieszkiwać i pracować w dużym mieście, niedoświadczony i jest zgrzybiały fizycznie, podczas, gdy w tymże wieku mieszkaniowiec wsi, jest w pełni sił i zdrowia.

Jakiż rezultat takiego stanu rzeczy?

Nędza proletariatu.

Czterdziestoletni robotnik fabryczny jest niezdolnym do pracy, wyczerpanym i staje się ciężarem społeczeństwa.

Przemysłowiec szuka nowych sił na rynku pracy, a tam ich nigdy nie brakuje i wydała znużonego i przecięzonego warunkami pracy robotnika.

Wszak jego, kapitalisty, celem nie może być nic innego, jak tylko powiększenie własnego majątku.

Ten sam przykład można zastosować do każdej dziedziny pracy.

I oto wobec przełomowego okresu wieku dla robotnika, staje przed nim straszne pytanie: za co żyć będzie ostatnie lat kilka, dopóki litosna śmierć nie uwolni go z pęt normalnych warunków jego istnienia?

Dopóki był młodym — był potrzebny, dziś jest zbędnym.

Smutna prawda...

Jedyną radą w danym wypadku jest zapewnienie każdej jednostce emerytury na starość, lub na wypadek niezdolności do pracy.

Niestety nawet na Zachodzie prawo to zaledwie w niektórych państwach uzyskało moc prawodawczą.

U nas na razie uzyskały sankcję władz kasy chorych — jest to zaledwie krok pierwszy na drodze prawodawstwa socjalnego, lecz robotnicy we własnym swym interesie

nie powinni obojętnie zachowywać się w stosunku do nowego prawa i całą siłą dążyć do zrzeszania się i organizowania kas chorych, które chociaż w pewnej mierze mogą zabezpieczyć ich przyszłość.

Należy tylko starać się, by jaknajszerszy udział finansowy w tych nowych instytucjach, przyjmowali przemysłowcy gdyż to bezspornie będzie — pomimo zwiększonych składek ze strony robotników — z ich korzyścią.

Również i przemysłowcy powinni zrozumieć, że wydajność pracy robotnika i pewność zabezpieczonej przyszłości, wpłynie na zwiększenie produkcji, czyli z korzyścią interesów przedstawicieli kapitału.

J. Garlikowski.

O powiedź na dezyderaty Dumy.

Dezyderaty Dumy w sprawie szkolnictwa, wyrażone podczas dyskusji nad budżetem ministerjum oświaty na r. 1913, doczekały się obecnie odpowiedzi ze strony ministerjum. Jaka jest odpowiedź, informują nas pod tym względem „Birż. Wied”.

„Od początku do końca ta odpowiedź ministerjum ma w sobie ducha dawnej konsularnej korespondencji. Jak gdyby dezyderaty Dumy nie miały żadnej realnej treści, związanej z interesami szkolnictwa, lecz były tylko papierem urzędowym, na który należy coś odpowiedzieć. Ani jeden z dezyderatów Dumy nie znalazł konkretnego rozstrzygnięcia w duchu twierdzącym. Wszędzie albo ogólniki, albo negowane niezbędności. Wszystkie te ogólniki odznaczają się wielką lakonicznością, „przedwczesnie”, „zależy od namieśnika”, „zdaniem ministerjum — nie potrzeba”. Taką jest odpowiedź dla Dumy. Jeszcze jedna ilustracja wytrwałej w

Wszystkim przyjaciółom, kolegom i znajomym, którzy przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom

B. P.

MICHAŁA COHNA,

a w szczególności miejscowej i piotrkowskiej adwokaturze, Zarządom: żydowskiego Tow. Dobroczynności, Talmud-Tory, Tow. Kredyt. miejskiego, Tow. wzajemnego kredytu, Tow. Akc. I. K. Poznańskiego, jak również kuzynce D-rowi Braudemu składa serdeczne podziękowanie

Rodzina.

B. P.

Izydor Silberstein,

rzeczywisty członek Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych m. Łodzi.

marł, przeżywszy lat 77, o czym zawiadamia pp. członków

Zarząd Stowarzyszenia Wz. Pomocy Pracowników Handlowych miasta Łodzi.

padu na pociąg pod Rogowem na kolei warsz.-wied.

W mieszkaniu malarza Krajewskiego znaleziono cały arsenał narzędzi, używanych przez włamywaczy, oraz pokrwawione części garderoby.

Stwierdzono, że Łyżwiński i Krajewski byli sprawcami różnych innych morderstw i rabunków, dokonanych w ostatnich latach w Krakowie.

Dokonawszy zbrodni, mordercy ruszyli do parku krakowskiego, tam obmyli się w stawie i wrzucili do wody część ubrań pokrwawionych.

Krajewski pochodzi z Miszewa w radomskim, Kobrziński z Piotrkowa, a Łyżwiński, malarz i Gackiewicz monter, z Krakowa.

Zbrodniarze wykryci zostali w ten sposób, że do policji zgłosił się b. współpracownik księgarni Gebethnera — Goduła, i oświadczył, że zna sprawców morderstwa, przeczemu wymienił nazwisko i adres Gackiewicza, a gdy zawiadomiono go, że G. jest już aresztowany, w pierwszej chwili zdumiał się i dopiero, gdy skonfrontowano go ze zbrodniarzem, musiał przyznać, że policja znajduje się na śladzie właściwym.

Jak się okazuje z zeznań Goduły, już w lipcu i sierpniu r. z. Krajewski, Łyżwiński i Gackiewicz powzięli plan ograbienia księgarni Gebethnera i zaznajomiwszy się z Godułą, wypytywali go o rozmaite szczegóły, dotyczące się zajęć w księgarni, a zwłaszcza, kiedy najwięcej pieniędzy wpływa do firmy, dowiedziawszy się zaś, że na początku roku szkolnego, uchwalili w tym czasie wykonać zamiar.

Konferencje te odbywały się w jednej z trzeciorzędnych kawiarni krakowskich, oraz w Tarnowie.

Policja aresztowała też kochankę Krajewskiego.

Łyżwiński przyznał się, że uczestniczył przed rokiem w rozbiciu kasy kolejowej w Krakowie. Zrabowano wtedy 14,000 koron.

KRAKOW, (wł.), 6 października. Ze zrabowanych w księgarni Gebethnera i Sp. pieniędzy 7,000 koron znaleziono w mieszkaniu Łyżwińskiego.

Kilka osób, winnych ukrywania zbrodni aresztowano.

KRAKOW, (wł.), 6 października. Opinia publiczna przyjęła z zadowoleniem wykrzyki zbrodniarzy, którzy zamordowali s. p. Swieszczowskiego. Dzięki usilnej pracy policji zbrodniarze są dalej przesłuchiwanymi i coraz nowe okropniejsze szczegóły wychodzą na jaw. Okazuje się, że s. p. Swieszczowski był w bestjałski sposób dobijany przez wszystkich morderców, z wyjątkiem Krajewskiego, stojącego na czatach. Nieszczęśliwy krzychał gwałtownie, gdyż bito go drągami żelaznym, rączkami rewolwerów, duszono stryczkiem i formalnie zmasakrowano.

KRAKOW, (wł.), 9 października. Aresztowano tu rysownika Swier-

czyńskiego, który uczestniczył w planie zbrodni, lecz w wykonaniu jej udziału nie brał.

Na Bałkanach.

ATENY, 6 października (wł.). — Przybył tu pełnomocnik turecki Gerartej celem zakomunikowania kontrpropozycji tureckich, które mają być zredagowane w duchu pojednawczym.

WIEN, 6 października (wł.). — Donoszą tu z Konstantynopola, że Turecja czyni starania zagranicą w celu zwerbowania oficerów i marynarzy do floty, oraz w celu nabycia okrętów wojennych.

BIAŁOGROD, 6 października (wł.). — Urzędownie donoszą, że serbowie weszli do Liumy i zajęli Bizan. Otczywszy albańczyków, serbowie odcięli im drogę dla cofnięcia z Liumy. Rozpoczęto rozbrajanie ludności. Gazety donoszą, że Issa Boletinac jest śmiertelnie raniony.

SOFJA, 6 października (wł.). — Na zapytanie Bulgarji co do przywrócenia bezpośredniej komunikacji kolejowej Serbja odpowiedziała, że nie może ściśle określić, kiedy to nastąpi.

SOFJA, 6 października (wł.). — Na linii Sofja — Konstantynopol ruch przywrócony zostanie jutro.

Przewóz jeńców tureckich odbywać się będzie codziennie 3 pociągami.

Rząd bułgarski zapytał Portę, czy zgadza się na mianowanie Toszewa posłem w Konstantynopolu.

Okrucieństwa serbskie.

WIEN, 6 października, (P.) — „Reichspost“ donosi, że podczas ostatniej wojny serbowie zabili 30 tysięcy katolików, z tych 8 tysięcy zginęło na placu boju, reszta zaś padła ofiarą okrucieństw serbskich.

Nowe granice.

CETYNIA, 6 października, (wł.) Komisja serbsko-grecka dla ustalenia południowych granic ukończyła już swoją pracę, nie przyszło jeszcze do porozumienia się co do terytorjów Geszewo i utworzone tam prowincjonalny teren neutralny.

O wyspy Egejskie.

LONDYN, (wł.), 6 października. „Times“ donosi, że stanowisko Grecji i Turcji w sprawie wysp Egejskich prze do 3 wojny bałkańskiej. Wprawdzie koła miarodajne W. Porty oświadczają, że Turcja usposobiona jest bardzo pokojowo, lecz ze swego stanowiska nie ustąpi. Również Grecja trwa dalej uparcie przy swoim stanowisku. Zwraca uwagę fakt, że demobilizacja armji tureckiej odroczone została na czas nieograniczony, a na fakt ten wpłynęło stanowisko armji trackiej.

Rokowania grecko-tureckie.

WIEN, (wł.), 6 października. Według doniesień dzisiejszych dzienników, rokowania turecko-greckie

przedstawiają się na razie pomyślnie. Pomimo to, Grecja zarządza wszelkie środki ostrożności, aby nie być zaskoczona w razie zmiany dyplomacji tureckiej. Podobne kroki ostrożności czynią także Włochy, z powodu czego nie rozpuszczono rezerwy tegorocznej.

ATENY, 7 października, (wł.). — Przybyli tu delegaci tureccy i przedłożyli swoje żądania delegatom greckim, którzy zarezerwowali sobie termin trzydniowy dla rozpatrzenia warunków.

Rosja i Rumunja.

BUKARÉSZT, 6 października (p.). Rosyjski agent wojskowy Iskriekij, przyjęty został przez króla na posłuchaniu pożegnaniem, poczem zaproszono go na śniadanie.

Austria i Albanja.

TRJEST, 6 października, (P.). — Wprowadzono krążenie statków o wielkiej szybkości dla nawiązania stosunków z Albanją.

Pierwszym statkiem wyjeżdżają austriaccy inżynierowie i technicy celem dokonania studjów nad budową dróg szosowych, kolei i portów.

Nowe powikłania?

BIAŁOGROD, 6 października (wł.) Prasa tutejsza donosi, że nie ulega wątpliwości, iż Turcja i Bulgarja czynią rozległe przygotowania mobilizacyjne, co każe przypuszczać, że niebawem rozpoczną się na Bałkanach nowe, skomplikowane powikłania, wobec czego Serbja i Grecja zmuszone są również zarządzić daleko idące środki przygotowawcze.

Pośrednictwo Rumunji.

PARYZ, 7 października (wł.). — W tutejszych kołach politycznych obiega wiadomość, jakoby Rumunja zaofiarowała swoje pośrednictwo na wypadek wojny pomiędzy Grecją i Turcją.

Zapewnienie Rumunji.

BIAŁOGROD, 7 października (wł.). Rząd serbski otrzymał, jak donoszą pisma tutejsze, zapewnienie Rumunji, że na wypadek trzeciej wojny bałkańskiej zajmie ona takie same stanowisko, jak podczas wojny pomiędzy Serbją, Grecją i Bulgarją. Poza tem Rumunja ofiaruje swoje pośrednictwo pokojowe.

Porozumienie między Serbją i Austriją.

BIAŁOGROD, 7-go października, (wł.). — Po powrocie swoim z Wiednia Pasicz oświadcza, że doznał tam niezwykle życzliwego przyjęcia i wnioskuje, że porozumienie się Serbji z Austriją na tle sprawy albańskiej jest najzupełniej możliwe.

Zniszczone miasta.

SOFJA, 7 października (wł.). — Miasto Kalkamen i Gostivar zostały prawie zupełnie zniszczone, jak również wszystkie miasta okoliczne. Ludność opuściła w panicznym strachu stare siedziby. Głód, choroby, nędza wieczna groza krwawych napadów wypłoszyły ludność, zmuszając ją do ucieczki.

Sprawa Bejlisa.

Jutro rozpocznie się w Kijowie wielki proces, o którym jest już głośno blisko dwa lata, mianowicie proces o zabójstwo 13-letniego Andrzeja Juszczyńskiego, dokonane rzekomo na tle fanatyzmu.

O współudział w tem zabójstwie oskarżony został Menachil Mendel Bejlis, lat 39, mieszczanin m. Wasylkowa w gub. kijowskiej.

Mord chłopca przedstawia się istotnie bardzo zagadkowo, a śledztwo poszło w kierunku postawionej hipotezy, że był to tak zwany mord rytualny.

Szereg powag naukowych oświadczył, że niema u żydów jakiegokolwiek przepisu talmudycznego, czy sekciarskiego, zalecającego używanie krwi ludzkiej do czegokolwiek bądź, iż jest to wymysł wieków średnich.

W sprawie mordów rytualnych niedawno temu „Siewiero-Zapadnyj Głos“ zamieścił wywiad z arcybiskupem mohylowskim, ks. Kluczyńskim. W procesie kijowskim, jako ekspert ze strony oskarżenia występuje ksiądz katolicki, Pronajtys.

Otóż ks. arcybiskup powiedział: „W życiu mojem nie zdarzyło mi się przekonać co do słuszności oskarżenia żydów o morderstwo rytualne. W literaturze sądowej, którą znam, niema wskazówek żadnych, iż mord rytualny rzeczywiście kiedyś miał miejsce, albo że jest możliwy.

„Potępiam wszystkich tych na tle tego oskarżenia, co szerzą agitację przeciw żydom. Póki niema dowodów, należy sprawę tę traktować sumienie i dobrze rozważyć, nim się wypowiedzi swe zdanie.

Ksiądz Pronajtys jest człowiekiem uczonym, zna on literaturę judaistyczną. Czy jednak jego poglądy na daną sprawę są słuszne, sprawdzi się to dopiero na procesie Bejlisa, do tego czasu musimy wstrzymać się z naszym zdaniem“.

Jak oświadcza „Siewiero-Zapadnyj Głos“, ks. arcybiskup Kluczyński, po przeczytaniu słów swych, zapisanych przez współpracownika pisma, potwierdził je swym podpisem.

Oskarżenie zarzucą Bejlisowi, że porozumiał się z innemi osobami, uplanował rzecz z góry z pobudek fanatyzmu religijnego, w celu obrzędowym, zamordował Juszczyńskiego przez zadanie mu przeszło 40 ran kłótłych.

Proces interesuje nie tylko cały ogół żydowski, ale ze względu na jego sensacyjność i zagadkowość, bardzo szerokie koła ludzi, do tego stopnia, że nawet prasa angielska przysłała do Kijowa swoich sprawozdawców.

Od soboty już zaczęły tam przybywać osoby, biorące udział w procesie, między innymi przybył rabin moskiewski, Maze, powołany w charakterze rzeczoznawcy ksiąg żydowskich.

Onegdaj przyjechali obrońcy Bejlisa adw. przys. S. Karabczewskij i O. Gruzenberg. Oprócz nich bronie będą oskarżonego adw. przys. Zarudnyj i poseł do Dumy państwowej W. Maklakow.

Przybył również do Kijowa moskiewski adw. przys. A. Szmakow, który występuje w charakterze powoda cywilnego ze strony matki Juszczyńskiego, Aleksandry Prychodko.

Telegramy.

Nic nowego.

PETERSBURG, 6 października (wł.). Odbyła się narada posłów nacjonalistycznych. Postanowiono zawrzeć blok z prawicą.

Strajki w Moskwie.

MOSKWA, (p.) 6 października. Zastrajkowały wszystkie drukarnie. Gazety jutro nie wychodzą.

MOSKWA, (p.), 6 października. Według danych związku fabrykantów i przemysłowców strajkuje 14,095 robotników w 50 przedsiębiorstwach, w tej liczbie 22 drukarniach

Tylko w teatrze
CASINO
Tylko 4 dni!

SENSACJA!

Czarny brylant

SENSACJA!

Wspaniały dramat w 4 wielkich częściach w kolorach.
Wielkie polowanie na tygrysów w Afryce.

NAD PROGRAM:
PRENS I SZPILKA

Arcyzabawna komedia z Presem w głównej roli.

**ANTYSEPTYCZNE
PASTYLKI VALDA**
(Pastilles Valda)

Przewyższają skutecznością swą wszystkie środki dotychczasowe, stosowane **KU ZAPOBIEGANIU I SKUTECZNEMU** leczeniu zaziębień, bólów gardła, chrypki, grypy, zapalenia krtani, dychawicy, zapalenia płuc i t. p.

NALEŻY WIĘC ŻADAĆ we wszystkich aptekach i składach aptecznych **PRAWDZIWE PASTYLKI VALDA** (Pastilles Valda) w pudełkach z czarną banderolą i opatrzonych nazwą **VALDA**

Przedstawienie dla dzieci.
Od dziś do Piątku włącznie:

SENSACJA! " " " " SENSACJA!

Dziecko Paryża

Obrzyjni dramat w 7-miu częściach.

W roli głównej 6-letnie letnie endowane dziecko. Ceny miejsce swy-
czajna. Dla dzieci 5 i 10 kop., dla dorosłych 10 i 20 kop. Po-
czątek przedstawienia o godz. w pół do 4 pop. koniec w pół do 6 pop.

Prosimy się przekonać!

Łódzki Oddział Towarzystwa Fabryki Wyrobów Aluminiowych naczyń kuchennych i domowych „Glin” niniejszym podaje o wiadomości Sz. Publiczności m. Łodzi i okolicy, iż otworzył przy **ulicy Piotrkowskiej Nr. 58**

SKLEP DLA OKAZYJNEJ WYPRZEDAŻY wszelkich wyrobów po cenach fabrycznych. P. S. O gatunku towarów i tańszej cenie prosimy się przekonać na miejscu. Z poważaniem **Łódzki Oddział Tow. Fabryki „Glin”** Piotrkowska 58. Główny skład w Warszawie Graniczna 16, filja Senatorska 22. r1470—3

Nowo-
naleziony **Aparat rachunkowy** Cena 45 k. z przesyłką
patentowany we wszystkich państwach świata. Służy do obliczenia w 1 sekundę każdego mnożenia, dzielenia, cen, ułamków dziesiętnych i procentów; w ciągu krótkiego czasu przeszło 500 tysięcy w użyciu. Poleca się wszystkim, szczególnie handlowcom, buchalterom, inżynierom, urzędnikom i uczącej się młodzieży. Wysyła się po otrzymaniu 45 kop. (można w markach pocztowych.) Adres: H. Billauer, Warszawa ul. Śliska 40 N

Na mocy zezwolenia Kuratora Warszawskiego Okręgu Naukowego założone są

Kursy Wieczorne

przy Warszawskim 7-klasowym Gimnazjum Żeńskim ze wszystkimi prawami szkół rządowych

Anny de Guilbert.

Zadaniem tych kursów jest przygotowywanie uczenia do egzaminu na maturę podług kursu gimnazjów męskich, oraz przygotowywanie uczenia do egzaminu na świadectwo nauczycielek domowych podług kursu gimnazjów żeńskich.

Podania przyjmuje się codziennie od godz. 9 do 2 w Kancelarii Gimnazjum w Warszawie, ul. S-to Krzyska № 35, telefon 224-07. 3-1

MAGAZYN KAPELUSZY DAMSKICH I GALANTERJI Florentyny CHLEBOWSKIEJ
ulica Zielona Nr. 33 (Zielony Rynek)
ma zaszczyt polecić Sz. swojej Klienteli duży wybór galanterji damskiej i męskiej po cenach bardzo niższych. Poleca również kapelusze damskie tanie i gustowne; także załatwia kapelusze na składzie. r.459-0-1

Powrócił

Dr. KLOZENBERG

choroby nerwowe.

1401-6

Dr. J. Eisner

Dzielna 4.
Choroby chirurgiczne powrócił.

GGGGGGGGGG

Dr. B. Rejt

SREDNIA № 5. Tel. 33-79
Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syfilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „006” i „914” (wśródzynnie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć od 9^h do 12^h, i od 5-ej do 8-ej wiecz. w niedzielę od 10-ej do 2-ej po poł. Dla W. Fan: osobna poczekalnia.

KKKKKKKKKK

Lecznica

Dr. A. Steinberg

Benedykta № 3 telefon 22-62
Oddziały: Ortopedyczny, Roentgenologiczny, Światło-leczniczy telektryczny.
Skrzywienia kręgosłupa, choroby kości, mięśni, choroby nerwowe etc.)
Godziny przyjęć 10-12 i od 4-7.

Dr. D. Helman

powrócił.
Choroby uszu, nosa i gardła 10-12 rano; 5-7 po poł.
Mikołajewska 4 tel. 18-00
Godziny przyjęć od 9-10 i od 3-6 6-6. r1443-2

A. Cenżar

mieszka obecnie ul. Piotrkowska 32.
Tel. 27-37. 1522-10

Dr. Franciszek Koziolkiewicz (senior)

mieszka obecnie na ul. Przejazd 8, front, I piętr. Tel. 17-14
Godziny przyjęć od 9 i pół do 11 rano i od 6-8 wiecz.

Dr L. Klazkin

Konstantynowska II.
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 8-1 rano i od 5-8 wiecz. Dla pań od 4-5 po południu

Dr. med. W. KOTZIN

ul. Piotrkowska № 71.
Choroby serca i płuc
przyjmuje od 10-11 po poł. od 4-6 Telefonu nr. 21-19.

Dr. L. Prybalski

powrócił.
POEUDNIOWA 2. Tel. 18-56
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowe). Leczenie syphilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata „006 914” wśródzynnie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Przyjmuje: chorych od 8-1 rano i od 4-9 po poł. panie od 5-6 po po. Dla pań osobna poczekalnia.

Teatr ... .. Teatr

Od dziś do piątku włącznie.
Między innymi

Tylko 4 dni! .. Światowa Sensacja! .. Tylko 4 dni!
Ze złotej serji Tow. „Kinografen“

Doktor Nicolson

Wsząsający dramat dedektywów w 5-ciu wielkich częściach w wykonaniu najwybitniejszych artystów królewskiego teatru w Kopenhadze
Ciekawa treść! Wspaniałe dekoracje!
Ceny miejsc zwyczajne! Najlepsza orkiestra w Łodzi

Szkoła i hygiena

Długotrwały wspólny pobyt w klasie i na dziedzińcu szkolnym, albo na piaszczystym placu zabaw, pełnym kurzu, wymaga wzmoczonego starania o czystość i higienę skóry na głowie. — Sumieśni rodzice nacierają z tego względu skórę na głowie dzieci przynajmniej raz tygodniowo należycie

Wodą brzożową D-ra Drallego

Jest to gruntowna dezynfekcja; skóra pozostaje czysta i wolna od łupieżu. — Niemila woń, oraz swędzenie znikają niezwłocznie. — Unika się zakaźnych chorób włosów i skóry, pasożytów i t.d. — Woda pobudza silnie porost włosów

Żądać wyraźnie wodę D-ra Drallego we wszystkich perfumerjach, składach aptecznych, sklepach fryzjerskich, oraz w aptekach.

Cena rb
1.25 i
2.50.

Jak działa Fagosol.

Przy leczeniu kaszlu, bronchitu, astmy, kokluszki oraz gruźlicy-suchoty płuc w zupełności stwierdzono całym szeregiem doświadczeń radykalną skuteczność preparatu FAGOSOL czego najlepszym dowodem są niżej przytoczone urywki niektórych listów, otrzymanych przez nas codziennie:

"FAGOSOLEM, o którym wypadkowo się dowiedziałam wyleczyłam się ze strasznego kaszlu, który formalnie rozrywał mi płuca. Każdemu śmiało mogę FAGOSOL polecić."

S. Dubińska, Warszawa.

"Niech Wam Bóg nagrodzi za dobry środek FAGOSOL, gdyż wyleczył mię z długotrwałej choroby, którą lekarze określili jako suchoty płuc. M. Koneczny, Piaseczno, dom własny"

"Cierpiąc na silny bronchit z gorączką poradzono mi, bym używał FAGOSOL i dzięki temu taką osiągnąłem poprawę zdrowia, że mogłem powrócić do mych zajęć."

A. Spiechowicz, Warszawa.

"Dzięki FAGOSOLEM wyleczyłam się z choroby płucnej, za co dziękuję serdecznie i zalecam preparat ten wszystkim cierpiącym na płuca."

L. Blumberg, Libawa.

"Upraszam o wysłanie jeszcze czterech flakonów FAGOSOLU, licząc że FAGOSOL zwróci na siebie w krótkim czasie uwagę wszystkich chorych płucnych."

G. Balcer, Gajezur.

"Jak widzimy z powyższych listów, których setki otrzymujemy dziennie, chorzy, którzy pragną wyleczyć się z nierzadkiej ich choroby płucnej, winni bezwarunkowo nabyć FAGOSOL. Cena FAGOSOLU tylko 1 rb. 20 kop za flakon. Żądać we wszystkich aptekach. Reprezentant: Towarzystwo Chemiczne, Warszawa. r1506-3-1"

Potrzebny chłopiec na posyłki do drukarni. Wiadomość w Kurjerze Łódzkim. Zachodnia 37

Czy doprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie piegi opalenizna, plamy, przyszczy, wągrzy i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladowstwa sprzedaj tylko w składach aptecznych na:

Nawrot № 54, i Konstancyńska № 75.

Cena za stoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Dentysta S. Rakiszski

mieszka obecnie: ul. Zielona 6 dom W-nego Auerbacha Telef. 18-85 1123-7

Uczennica szkoły muzycznej uczy gruntownie muzyki na Fortepianie

podług najnowszej metody i niedrogo DEUGA № 1. m. 4j. 3512-6

Doktor med.

Bolesław Kon

Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 56.
nr. telefonu 32-62.
Przyjmuje do 11 rano p i 4-7 po

Dr. S. Sznitkind

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych (stos. 606) i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano i 4 1/2 do 9 wiecz.

Zakład freblowski

Celiny Daleszyńskiej

z kursami i słodem dla freblówki. Skutkiem zmiany lokalu zakład otwarty będzie 30 Września Spacerowa 37 8

Potrzebni energ. agenci (stud., kurs, ofic. i inn) do przyjmowania obstarunków na różne nauki i artyst. wydawnictwa (również urowy L. N. Tolstoja), a także obrazów kolorowe w ram. na raty. (Zapewnia się dobry zarobek). St Petersburg, Zabałkanski 75. r1510-3

W. Górski szewc

32 Mikołajewska 32.

Poleca Szanownej klienteli wielki wybór obuwia ostatniej mody
Lekkie i trwałe.
CENY PRZYSTĘPNE.

Rb. 50-100 i więcej

miesięcznie, zarobią panie każdego stanu łatwą agenturą. Piśmienne zapytania do Biura Ogłoszeń L. i E. Metzl i S-ka w Łodzi, sub. „E. S. S.“ r1511-1-1

ŁADNE MIESZKANIA:

2, 3, 4 pokoje z kuchnią, sklepy jeden po piwnicy do wynajęcia zaraz lub od 1-go października. Mieszkania ze wszelkimi wygodami, wannami, elektrycznym oświetleniem. W tymże domu znajduje się oddział pocztowy. Rzgowska 7—Rynek Gajera. Wiadomość u gospodarza od 1 po poł. Tamże obszerna piwnica z 5 pokoi z elektrycznym oświetleniem odpowiednia na piekarnię. 1359-6

„Kuszerka masażystka

z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Petersburgu, praktykująca 20 lat, przyjmuje: masaże, porody w nocy, zamówienia na siłobóję, podskórne zastrzykiwanie, udziela porad dyskretnie zapewniona. Niezależnym ustępstwem. Andrzeja № 39 m. 13 do 12-5. Odpowiedzi na listy

UDZIAŁAM LEKCJI

NA FORTEPIANIE I MANDOLINIE
po cenach przystępnych. Pańska 13 m. 11, front II-piętro. 3585-8

A. ŻELAZOWSKI

Adwokat przysięgły Mikołajewska 21 (Pasaż Meyera 10.)
powrócił.

Ogłoszenia drobne:

- Akuszerka masażystka przyjmuje chore, udziela porad, biernym ustępstwem. Piotrkowska 223-19.
- Antoni Piotrowski zgubił paszport, wydany z magistratu Kalisza. 3631-3
- Biuro Towarzystwa pracowników pralni w Łodzi mieszczące się przy ul. Średniej № 27, w lokalu p. Bachlińskiego poleca prasowaczki. Osoby interesowane zechcą zgłaszać się do stowarzyszenia. 3692-3
- Do sprzedania meble prawie nowe. Przędzalniana 46 m 6. 3676-1
- Domek murowany, narożny ze sklepem i dwoma mieszkaniami do sprzedania. Radogoszcz, róg Geizlera i Złotej. Wiadomość na miejscu. 3675-2
- Dobre kartofle na korce do sprzedania, wiadomość: Długa 10 w sklepie. 3667-2
- Elektro mechanik (montaż), były student kijowskiej politechniki i praktykant kopenhaskiej Elektrowni, poszukuje posady. Łaskawe oferty, uprasza się składać pod „L. M. 15.“ w adm. niniejszego pisma. 3690-1
- Fortepian Maleckiego (170) Hofera (150), lipski Benischa, oraz nowe pianina, strojenie, przewóz, naprawa. Ceny najniższe na raty. Chodkowski Mikołajewska № 25. 3680-2
- Gospodyni lub kasjerka z kaucją, rbl. 250 potrzebna zaraz do restauracji. Pensja rbl. 20. Oferty Administracji Kurjera Łódzkiego pod literami „L. K.“ 3682-2
- Gramofon-koncertowy, duży, 40 nut sprzedam — 40 rbl. Piotrkowska 201-4. 3655-3
- Józef Szadkowski zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Sejskiego i Dubsona. 3694-1
- Luzia Wentland zgubiła paszport wydany z magistratu m. Zgierza. 3661-3-1
- Łazek żelaznych wielki wybór, skład naczyń kuchennych, zakład naprawy i tapicerski. Ceny najniższe na raty. Chodkowski Lenk Mikołajewska 25. 3679-2
- Marjanna Józwiak zgubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Poznańskiego. 3693-1
- Maszyny dwie Singera prawie nowe, bebenkowe i maszyna za 16 rbl. Piotrkowska 103-5. 3646-3
- Maksym Kaczanow zgubił świadectwo stróżowskie, wydane przez polemajstra m. Łodzi. 3663-3
- Marjanna Ludwisłak zgubiła paszport, wydany z gminy Bruss, pow. łódzkiego. 3560-5
- Meble z 3-eh pokojów sprzedam tanio. Spacerowa 27-6. 3686-8
- Natalia Józwiak zgubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Karola Benischa. 3683-1
- Papier gazetowy na pudy do sprzedania. Wiadomość w adm. „Nowego Kurjera Łódzkiego“, Zachodnia № 37. 3418-0
- Przyjmę inteligentną panią do wspólnego pokoju. Piotrkowska 92-45. 3689-1
- Pokoje frontowy umeblowany dwuosobowy na życzenie z całodziennym utrzymaniem zaraz do wynajęcia. Pańska № 25 miesz. 10. 3674-8
- Sklep spożywczo-dystrybucyjny przy fabryce do sprzedania. Pańska № 23. 3685-6
- Stanisława Baranowska zgubiła paszport, wydaną z magistratu m. Plocka. 3678-3
- Stanisław Witosławski zgubił paszport, wydany z gminy Piaskowice, pow. łęczyckiego, gub. kaliskiej. 3673-3
- Stanisław Męcarski zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Sz. Rosenblatta. 3672-1
- Sklep kolonialny tanio do sprzedania. Pańska 93. 3691-3
- Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania zaraz, z powodu kupna ziemi. Zagajnikowa 5. 3642-3
- Tomasz Wojciechowski zgubił paszport, wydany z gminy Panki, pow. częstochowskiego, gub. piotrkowskiej. 3698-3
- Wawrzyniec Opszyński zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Poznańskiego. 3677-1
- Wacław Baciński zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Kaszuba. 3693-1
- 3-tygodniowe dziecko, dziewczynka nie ochrzczona do oddania na własność. Wiadomość, ulica Wólczańska № 15 m. 5. 3670-2